

СКЛОПКЕ

Наставна тема: Елементи електричних инсталација

Број часова: од 48. до 56. часа

Тип часа: обрада

УЛОГА, ПОДЕЛА И ПРИМЕНА

Служи да прекине или успостави струју кроз струјно коло.

Користе се као инсталациони за освету и друге кућне уређаје за струје до 10A и моторни за струје преко 10A .

Намењене су за укључење или искључење различитих уређаја.

Врсте према области примене: инсталационе склопке, полужне и гребенасте склопке, моторне заштитне склопке и аутоматске склопке

ИНСТАЛАЦИОНЕ СКЛОПКЕ

- Користе у електричним инсталацијама за укључење и искључење струјних кола без обзира на врсту пријемника.
- Деле се према: **врсти струје, према покрету који се изводи приликом укључења и искључења, према начину уградње, према функцији и према степену заштите.**

ПОДЕЛА

01

Према врсти струје : за једносмерну струју, за наизменичну струју и за једносмерну и наизменичну струју.

02

Према начину уградње: за уградњу у зид, за уградњу на зид и за уградњу у разводне табле.

03

Према функцији: једнополни, двополни, трополни, групни, редни, наизменични и унакрсни.

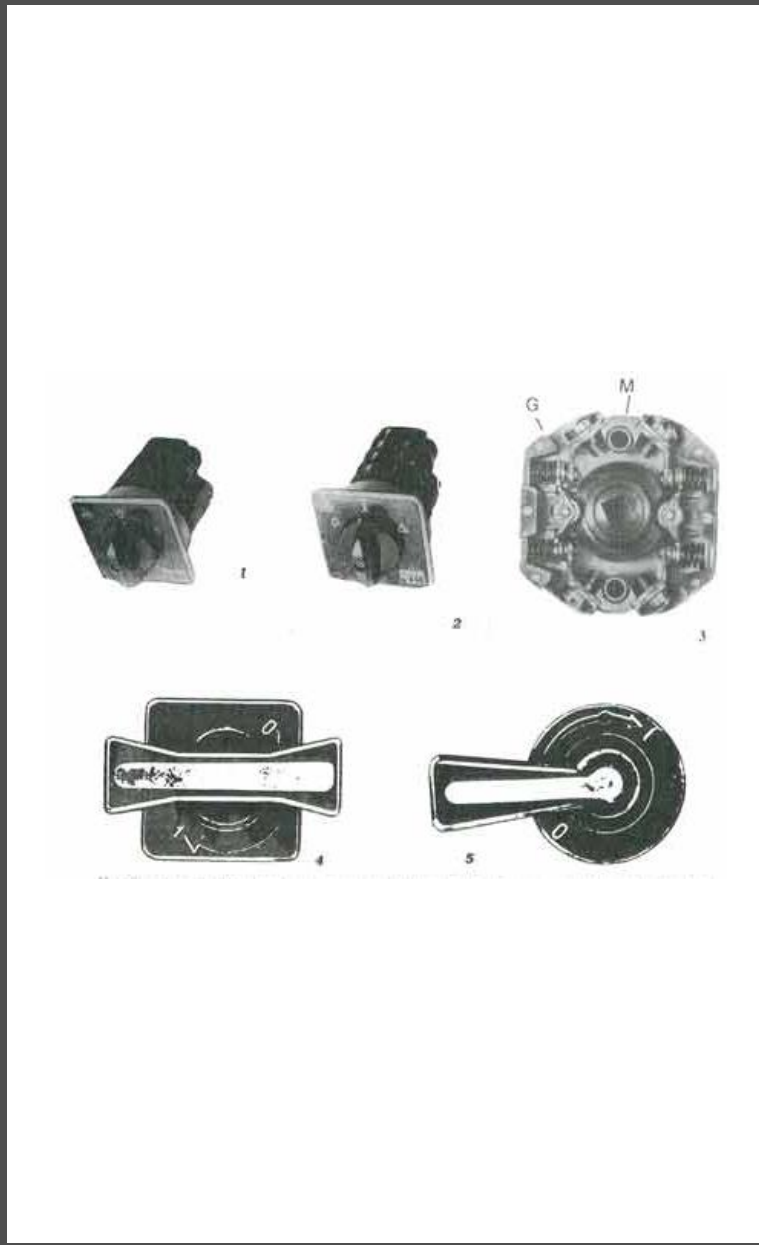
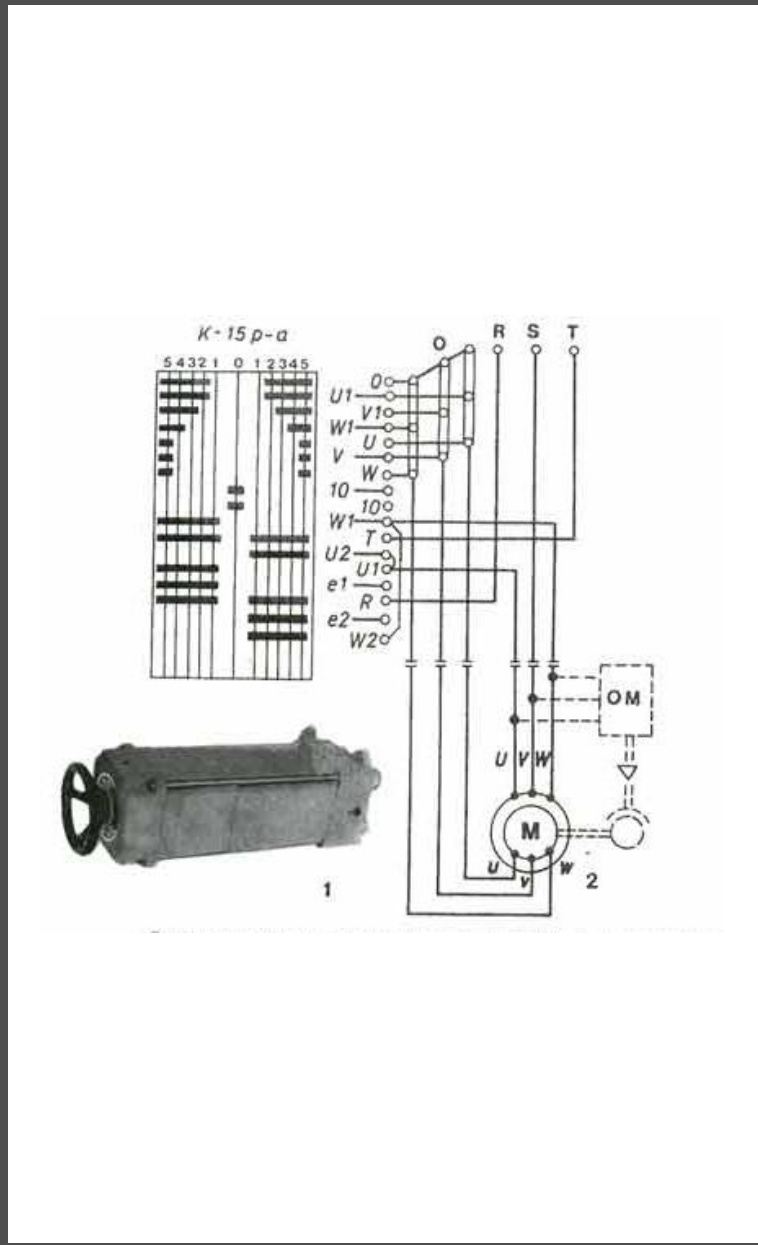
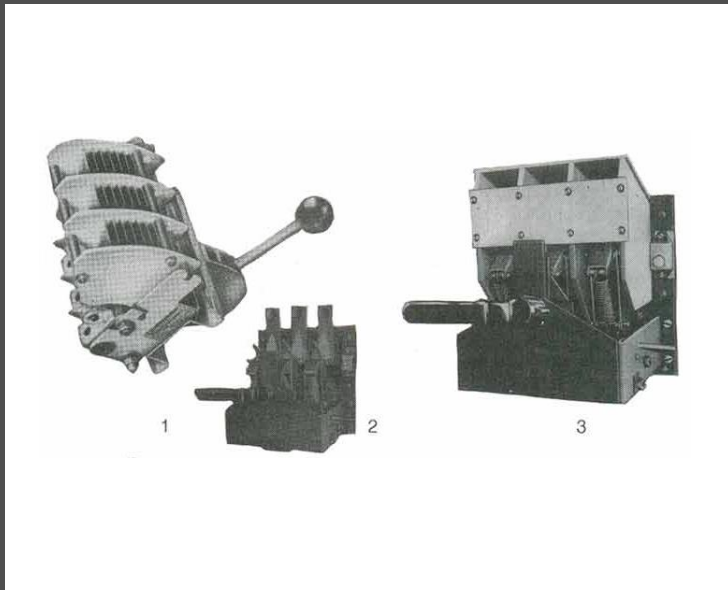
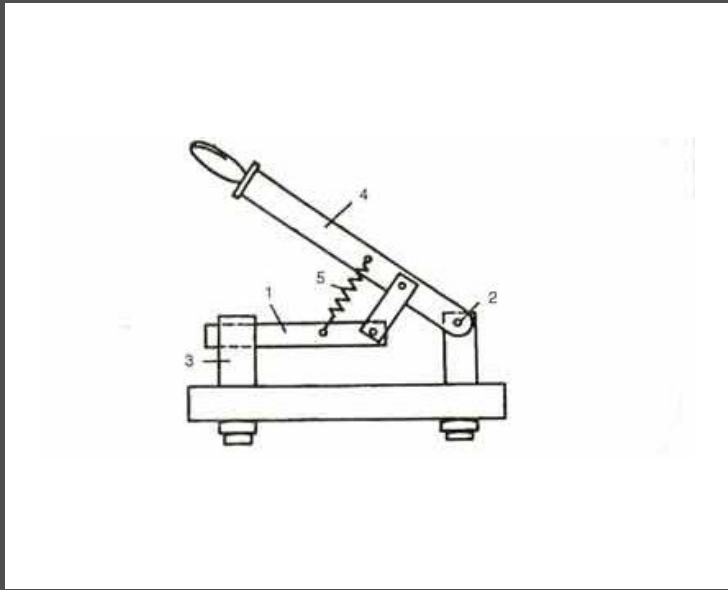
04

Према степену заштите: за суве просторије, за влажне просторије и за груб погон.

ПОЛУЖНЕ И ГРЕБЕНАСТЕ СКЛОПКЕ

Полужне склопке се најчешће употребљавају као растављачи (укључују и искључују напојна кола ако пријемници нису укључени). Употребљавају се у трансформаторским станицама и разводним орманима. Укључују се и искључују повлачењем ручице. Израђују се великих димензија и за велике струје. Механизам за укључење има опруге помоћу којих се нагло раставља струјно коло. Не користе се за напајање мотора зато што немају додатну заштиту од кратког споја и преоптерећења.

Гребенасте склопке су обртне ручне склопке код којих се погодним распоредом склопних елемената и гребена на осовини могу постићи вема сложени захтеви. Користе се као преклопници за укључење звезда-троугао, прелопници за промену смера мотора, прекидачи за укључење термичких пријемника, прекидачи за помоћне струјне кругове и сигнализацију, мерење итд.

МОТОРНЕ ЗАШТИТНЕ СКЛОПКЕ

Користе за заштиту мотора од кратког споја и преоптерећења. У себи имају прекострујни окидач и биметалну заштиту.

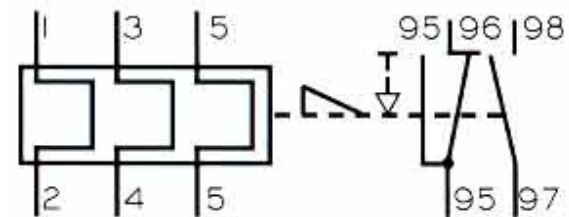
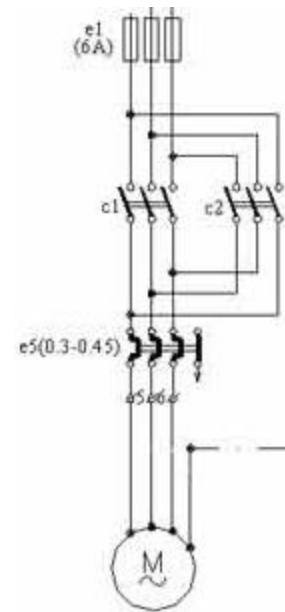
Укључују се ручно, а искључују ручно или аутоматски.

У струјном колу напајања мотора нису потребни осигурач, контактор и биметал.

Служе за укључење мотора струје до **25А**.

DM sklopka 1.6 - 25A

АУТОМАТСКЕ СКЛОПКЕ (КОНТАКТОРИ)

- Опремљени су релејима за заштиту од преоптерећења, кратког споја и недозвољено нског напона.
- Укључују се ручно, а искључују ручно или аутоматски ако се у струјном кругу **појави струја већа од дозвољене, ако дође до пада напона или кратког споја.**
- Ако је искључен-ручица онда је у доњем положају, укључује се повлачењем ручице у горњи положај. Ако се аутоматски искључи, ручица се враћа у средњи положај. Да би се поново укључио, ручица се враћа у доњи положај, па се повлачи у горњи. Наравно пре тога треба отклонити сметњу због које се прекидач искључио.
- Користе се за **заштиту** електромотора, електричних водова, трансформатора и других пријемника.

